

EL MANUSCRIT 59 DEL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ DE L'ORFEÓ CATALÀ. NOUS REPERTORIS, NOVES PERSPECTIVES

BERNAT CABRÉ I CERCÓS
Universitat Autònoma de Barcelona

RESUM

Amb la descripció del contingut i l'anàlisi codicològica del manuscrit 59 del Centre de Documentació de l'Orfeó Català, es dona notícia d'una font de primer ordre de repertori polifònic religiós escrit a cavall dels segles XVI i XVII i que fins ara ha restat completament desconeguda. El manuscrit ens apropa al coneixement del repertori que es podria haver cantat a centres religiosos de Vic i Barcelona, representa una font alternativa de composicions localitzades en altres manuscrits i ens aporta composicions inèdites algunes de les quals han permès ampliar el catàleg d'alguns compositors, com també atribuir-ne a compositors sense obra coneguda fins ara.

PARAULES CLAU: polifonia hispana, segle XVI, segle XVII, responsori, Pujol, Fontseca, Asola, Morales, Riquet, Palestrina, Beuló, Borgueres, Vic, Barcelona.

MANUSCRIPT 59 OF THE ORFEÓ CATALÀ DOCUMENTATION CENTRE. NEW REPERTORIES, NEW PERSPECTIVES

ABSTRACT

With the description of the contents and the codicological analysis of Manuscript 59 of the Orfeó Català Documentation Centre, notice is given here of a source of prime importance of religious polyphonic repertory written between the late 16th and early 17th centuries, a source which had remained completely unknown until now. The manuscript, which provides a closer knowledge of the repertory that may have been sung in the religious institutions of Vic and Barcelona, forms an alternative source of compositions which are found in other manuscripts and presents hitherto unknown compositions, some of which should come to be attributed to composers who are known to us while others may be attributed to persons with no known works up to now.

KEYWORDS: Hispanic polyphony, 16th century, 17th century, responsory, Pujol, Fontseca, Asola, Morales, Riquet, Palestrina, Beuló, Borgueres, Vic, Barcelona.

Amb el present escrit es vol donar coneixement públic de l'existència d'un manuscrit musical, un llibre de cor o de faristol, fins ara desconegut. Es tracta del recentment catalogat com a manuscrit número 59 del Centre de Documentació de l'Orfeó Català (CEDOC).¹

El manuscrit en qüestió aparegué juntament amb un plec de documentació diversa provinent de la desapareguda parròquia de Sant Miquel de Barcelona, sense que per ara es coneguïn detalls de l'arribada de tots aquells papers a l'Orfeó Català. La major part d'aquesta documentació ha estat dipositada a l'Arxiu Diocesà de Barcelona, mentre que el manuscrit, convenientment restaurat, actualment és consultable al CEDOC.

Es tracta d'un volum amb cobertes de cartró folrades de pell girada amb unes mides de 430 × 290 mm. Consta de 152 folis de paper verjurat dels quals 148 tenen numeració moderna a llapis a l'angle inferior dret. Tres folis, d'entre els cinc primers, conserven una numeració anterior, sense continuïtat en la resta del llibre. Tots els folis, llevat de les guardes anteriors i posteriors, tenen, tant en el recte com en el vers, dotze pentagrames en tinta negra, dels quals el primer i el setè són sagnats a l'esquerra per tal d'encapçalar l'inici de cada una de les veus. Els llargs mesuren 220 mm i els curts 191 mm. Les veus, majoritàriament, són repartides segons consuetud en els llibres de faristol: *cantus* o tiple/tenor en el vers dels folis i *altus/bassus* en el recte.

Cal destacar la unitat formal del manuscrit, com denota la localització d'una sola marca d'aigua en tot el volum. La filigrana que hi trobem, en forma de gotim de raïm, és d'origen francès i s'originà al segle XV però no fou imitada a Catalunya fins al segle XVIII.² No obstant això, la que es localitza en el nostre manuscrit, amb lletres al seu interior, sembla adequar-se al registre 13158 del catàleg de Briquet, datada a Lió l'any 1531.³

1. No puc menys d'agrair a Marta Grassot, musicòloga i documentalista a càrrec del CEDOC que en el curs de les meves consultes a aquell centre em comunicués la troballa d'aquest manuscrit, com també la seva amant professionalitat en tot el que es refereix a les meves demandes; agraïment que faig extensiu a Laura Espert, bibliotecària del mateix centre. Igualment he de regraciar a «Rita Udina - Restauració d'obra gràfica» l'accés i la utilització del seu detallat informe de restauració del manuscrit 59 del CEDOC, del qual he extret el calc de la marca d'aigua del paper i que ha estat fonamental per poder-ne elaborar l'esquema de la collació que més endavant ofereixo. També agraeixo a Emili Ros-Fàbregas, investigador científic de la Institució Milà i Fontanals del CSIC a Barcelona, els seus valuosos suggeriments i l'accés al portal web/base de dades, encara en preparació, Books of Hispanic Polyphony (www.hispanicpolyphony.eu). La seva consulta m'ha permès establir algunes de les concordances que es localitzen en aquest manuscrit. I, finalment, voldria expressar el meu agraïment a Jordi Rifé, director de la meua tesi doctoral, pel seguiment i la cura dels meus treballs.

2. Oriol VALLS I SUBIRA, *El papel y sus filigranas en Catalunya*, Amsterdam, The Paper Publications Society (Labarre Foundation), 1970.

3. Charles Moïse BRIQUET, *Les filigranes: Dictionnaire historique des marques de papier*, Leipzig, Hiersemann, 1923. p. 646 i 653.

Calc de la filigrana

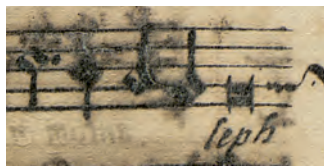
Fotografia de la filigrana

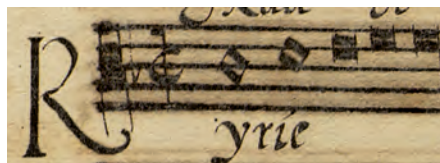
Registre 13158 de Briquet

Es detecten problemes de conservació importants a causa de la tinta ferruginosa. Aquests problemes es concentren, especialment, en els folis escrits pel copista que he anomenat *copista A*, el primer de la diversitat de copistes que es poden localitzar en el manuscrit. Seguidament, passo a fer-ne relació i a assenyalar-ne els trets distintius principals:

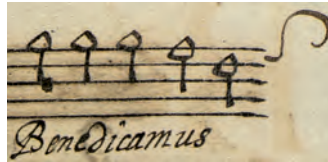
— **Copista A**. f. 3v-17r / f. 112v-122r / f. 133v-134r. Traços gruixuts i angulosos, notes quadrangulars i *custos* de traç angulós rematat, a vegades, per un lleu arambesc en forma de calderó. Tinta molt ferruginosa que ha malmès el paper. Versemblantment és el copista més antic, amb una escriptura encara inserida en el segle XVI.

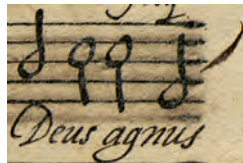
— **Copista A'**. f. 86v-90r. Escripura musical molt propera a la del copista A, encara que el *ductus* cal·ligràfic de la lletra és més gros, arrodonit i regular. Es podria tractar del mateix A amb intervencions de diferents persones en afegir els textos.

— **Copista B.** f. 18v-19r / f. 76v-85r / f. 90v-93r. / f. 97v-102r. Traços més arrodonits i *custos* molt corbat. La tinta no ha malmès tant el paper.

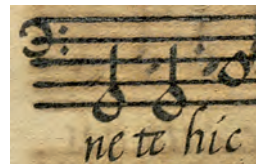
— **Copista B'.** f. 93v-97r. Molt similar a B però amb un *custos* força diferenciat.

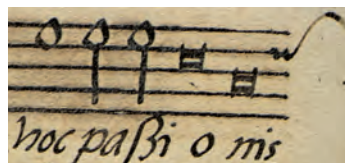
— **Copista C.** f. 19v-47r. Traços altre cop quadrangulars però amb escriptura més fina que A. El *custos* també és més arrodonit.

— **Copista D.** f. 48v-75r / f. 134v-137r. Molt similar a C, però més polit i cal·ligràfic. *Custos* de línia angularosa. Escriu la clau de fa amb grafia moderna.

— **Copista E.** f. 2v / f. 128v-133r / f. 142v-147r. Traços arrodonits amb un *custos* angulós rematat amb un traç ascendent.

Col·lació	Copista	Contingut	Autor
3		9	<i>Incipit oratio Hieremie</i>
		10	<i>Recordare domine</i>
		11	<i>Pupilli facti</i>
		12	<i>Jerusalem</i>
		13	pentagrames
		14	<i>Incipit lamentatio Hiermie prophete</i>
		15	pentagrames
		16	Música sense text = f. 16v
		17	pentagrames
		18	Música sense text
4	B	19	<i>Benedicamus Domino</i>
		20	<i>In monte olivetti / Ferie quinte primum</i>
		21	<i>responsorium</i>
		22	<i>Tristis es anima mea</i>
		23	<i>Ecce vidimus</i>
		24	<i>Amicus meus</i>
		25	<i>Judas mercator pessimus</i>
		26	<i>Unus ex discipulis</i>
		27	<i>Eram quasi agnus</i>
		28	<i>Una hora non potuisti</i>
5	C	29	<i>Seniores opuli</i>
		30	<i>Feria sexta Rsponsorium</i>
		31	<i>Omnes amici</i>
		32	<i>Velum templi</i>
		33	<i>Vinea mea electa</i>
		34	<i>Tanquam ad latronem</i>
		35	<i>Tenebræ factæ sunt</i>
		36	<i>Animan meam</i>
		37	<i>Tradiderunt me</i>
		38	<i>Jesum tradidit</i>
39	<i>Caligaverunt</i>		

<i>Col·lació</i>	<i>Copista</i>	<i>Contingut</i>	<i>Autor</i>
7		38	<i>Sicut ovis / Sabbati primu[m] responsorium</i>
		39	<i>Hierusalem surge</i>
		40	<i>Plange quasi virgo</i>
		41	<i>Recessit pastor noster</i>
		42	<i>O vos ommnes</i>
		43	<i>Ecce quomodo</i>
		44	<i>Astiterunt reges</i>
8	D	45	<i>Aestimatus sum</i>
		46	<i>Sepulto Domino</i>
		47	pentagrames
		48	<i>In monte olivetti / Ferie quintæ Primum</i>
		49	<i>Responsoriû</i>
		50	<i>Tristis est anima mea / 2m Responsorium</i>
		51	<i>Ecce vidiums / 3m Responsorium</i>
		52	<i>Amicus meus / 4m Responsorium</i>
		53	<i>Judas mercator pessimus / 5m Responsorium</i>
		54	<i>Umu ex discipulis / 6m Responsorium</i>
9		55	<i>Eram quasi agnus / 7m Responsorium</i>
		56	<i>Uma hora / 8m responsorium</i>
		57	<i>Seniors populi / 9m Responsorium</i>
		58	<i>Omnes amicis mei / Feria sexta Primû</i>
10		59	<i>Responsorium</i>
		60	<i>Velum templi / Secundum Respon.</i>
		61	<i>Vinea mea electa / 3m Responsorium</i>
		62	<i>Tanquam ad latronem / 4m Responsorium</i>
		63	<i>Tenebræ facte sunt / 5m Respons</i>
		64	<i>Animam meam / 6m Responsorium</i>
		65	<i>Tradiderunt me / 7m Respon.</i>
		66	<i>Jesum tradidit / 8m Respon.</i>
		<i>Caligaverunt / 9m responsorium</i>	
		<i>Sicut ovis / Sabbati primum responsorium</i>	

<i>Col·lació</i>	<i>Copista</i>	<i>Contingut</i>	<i>Autor</i>
11		<p>67 <i>Hierusalem surge</i></p> <p>68 <i>Plange quasi virgo</i></p> <p>69 <i>Recessit pastor noster</i></p> <p>70 <i>O vos omnes</i></p> <p>71 <i>Ecce quomodo</i></p> <p>72 <i>Astiterunt reges</i></p> <p>73 <i>Aestimatus sunt</i></p> <p>74 <i>Sepulto Domino</i></p> <p>75 pentagrames</p>	
12			
13		<p>76 <i>In monte olivetti / Pº Rs.A4 Feria quinta</i></p> <p>77 <i>In coena Dni</i></p> <p>78 <i>Tristis est anima mea / 2º Rs A 4</i></p> <p>79 <i>Ecce vidimus / 3º Rs</i></p> <p>80 <i>Amicus meus / Rs 4</i></p>	Pe. Egidio
14	B	<p>81 <i>Judas mercator pessimus / Rs V</i></p> <p>82 <i>Unus ex discipulis / Rs VI</i></p> <p>83 <i>Eram quasi agnus / 7 Rs</i></p> <p>84 <i>Una hora / 8 Rs</i></p> <p>85 <i>Seniores populi / 9 Rs</i></p> <p>86 pentagrames</p>	
	A'	<p>87 <i>Requiem aeternam - Kyrie- Te deset</i></p> <p><i>Requie aeternam - In memoria</i></p>	

<i>Col·lació</i>	<i>Copista</i>	<i>Contingut</i>	<i>Autor</i>
15	B	88 <i>Sanctus - Agnus</i>	Petrus Ryquet
		89 <i>música sense text</i>	
		90 <i>Quo vulneratus A 4</i>	
		91 <i>Arbor decora</i>	
		92 <i>O Crux</i>	
	B'	93 <i>Missa a 4 Pape Marcelli - Kyrie</i>	
		94 <i>Et in terra</i>	
		95 <i>Patrem omnipotentem</i>	
		96	
		97	
16	B	98	
		99	
		100 <i>Sanctus</i>	
		101 <i>Agnus</i>	
		102 <i>pentagrames</i>	
		103	
17		104	
		105	
		106	
		107	
		108	
		109	
		110	
		111	
		112 <i>Kirie elyson</i>	

<i>Col·lació</i>	<i>Copista</i>	<i>Contingut</i>	<i>Autor</i>
18	A	<p>113 114 115 116 117 118 119 120</p> <p><i>Et in terra pax</i></p> <p><i>Patrem omnipotentem</i></p> <p><i>Sanctus</i> <i>Benedictus</i> <i>Agnus Dei</i></p> <p>121 122 pentagrames</p>	
19		<p>122a 122b</p>	
20		<p>123 124</p>	
21	E	<p>125 126 127 128 129 130</p> <p>O <i>Crux a 5</i> O <i>Crux</i> O <i>Crux</i></p>	<p>Petrus beulo P. B. Petrus Beulot</p>

<i>Col·lació</i>	<i>Copista</i>	<i>Contingut</i>	<i>Autor</i>	
22	A	O <i>Cru</i> x	Mateu Lorens	
		O <i>Cru</i> x		
		O <i>Cru</i> x		
		O <i>Cru</i> x - <i>Voce pari cum 4 vº</i>		Joannes Borgueres
		<i>Contrapunt a 4 - Aleluya</i>		Joan Borgueres
		O <i>Cru</i> x		
		pentagrames		
23	F	<i>Accedentes principes sacerdotum</i>	Mateu Lorens	
		<i>Kyrie / Sanctus</i>		
		<i>Agnus</i>		
		<i>Te eternum patrem</i>		
	E	<i>Quia viderunt</i>		
		anotacions musicals		
24	G.	Inscripcions diverses		

Ofereixo, seguidament, una transcripció de les anotacions que trobem tant en la coberta com en el primer i en el darrer dels folis:

— Coberta:

«IHS / E + S / de MOSEN no / ffre MARTINEZ / Mestre de / CANT / de la / Seu / de + Vic

Es de la Iglesia parroquial de / Sant Miquel de Barcelona / essent mestre de / cant / Ga.. [la resta és il·legible] / 1643 [?]

— f. 1r:

«Libero Dels Responsos De / Pasqua De Sant miquel / De Barsezona 1643 + / Francisco Coll / mestre de Sant Miquel / de barsezona»

— f. 149v:
 «[Llibre] dels Responsos de Pascua y de nadal / [De Sant] miquel De barsa-
 lona ...[?] 16. / anno dmni 1625 / Puix Ventos /
 Francisco Coll 1636 ara mestre [?] /1637 / Diego Coll son germà 1638 / de
 francisco coll mestra de [Sant Miquel]»

A la vista de les dades que ofereix el manuscrit, s'entén que el seu periple ha estat llarg i divers. Cronològicament, aquestes dades ens fan recular fins al 1561, que és la data en la qual Onofre Martínez està documentat com a mestre de capella de la seu de Vic.⁴ Malauradament, la segona inscripció de la coberta ens aporta una informació incompleta i, en certa manera, contraposada al que trobem a l'interior del document. Mantenint un ordre cronològic en l'anàlisi de les inscripcions, saltem fins al darrer dels fulls que, en data de 1625, situa el llibre a la parròquia de Sant Miquel de Barcelona, encara que la descripció com a llibre de responsoris de Nadal i de Pasqua és totalment inexacta. Aquí, el ball de dates és considerable, puix encara hi trobem escrits els anys 1637 i 1638 relacionats amb els noms dels germans Francesc i Diego Coll que ens són desconeguts; el primer d'ells, assenyalat com a mestre de cant d'aquella parròquia barcelonina. També hi apareix el nom de Puix Ventós, que tal vegada podem identificar amb qui fou mestre de capella de Sant Just i Sant Pastor entre 1630 i 1632 i que trobem documentat com a Jeroni, o bé Jacint Puigventós, segons les fonts.⁵ Cal considerar, també, la possibilitat d'algun vincle amb Joan Puigventós, organista de Santa Maria del Mar entre 1654 i 1670.⁶ Finalment, les inscripcions del primer foli afinen més quant al contingut del volum quan es limiten a assenyalar-lo com a llibre de responsoris de Pasqua i reblen la figura de Francesc Coll com a mestre de Sant Miquel, però amb data de 1643. Aquesta data és coincident amb la que trobem en la coberta, encara que les inicials del nom, recordem que de lectura difícil, semblen diferents.

Així, doncs, podríem atribuir un origen vigatà al manuscrit amb la data més o menys precisa de 1561. En algun moment, aquest volum va viatjar fins a Barcelona i s'incorporà al patrimoni de la parròquia de Sant Miquel amb el nom d'uns músics que ens són desconeguts. En aquest sentit, voldria assenyalar la coincidència amb el cognom de Pere Coll, mort a Barcelona el 1595. Es dona la circumstància que Pere Coll, probablement deixeble de Pere Alberch, fou el successor d'Onofre Martínez a la seu de Vic el 1562, fins que el 1573 va passar a ocupar l'orgue de San-

4. Josep M. GREGORI I CIFRÉ, «Vic», a Emilio CASARES, José LÓPEZ-CALO i Ismael FERNÁNDEZ CUESTA (ed.), *Diccionario de la música española e hispanoamericana*, vol. 10, Madrid, Sociedad General de Autores y Editores, 2000, 10 v., p. 843.

5. Francesc de P. BALDELLÓ, *La música en Barcelona: Noticias históricas*, Barcelona, Librería Dalmau, 1943; Josep PAVIA I SIMÓ, «La música a la parròquia de Sant Just i Sant Pastor de Barcelona durant el segle XVII», *Anuario Musical* (Barcelona), núm. 48 (1993), p. 103-142.

6. Francesc de P. BALDELLÓ, «La música en la Basílica de Santa Maria del Mar», *Anuario Musical* (Barcelona), núm. 17 (1962), p. 209-241.

ta Maria del Mar i, per tant, és predecessor de l'organista Joan Puigventós esmentat més amunt.⁷ Es podria creure que en el seu trasllat el músic s'acompanyés de part del repertori que li era familiar. D'altra banda, encara que en aquest moment és completament indemostrable i atès el patrocini que la família vigatana dels Vila exercia en relació amb les principals places musicals del país, no es pot desestimar alguna relació de parentesc entre aquests músics de cognom Coll.⁸

Si fins aquí hem pogut deduir una filiació vigatana d'aquest llibre de cor, l'anàlisi del seu contingut ens reforçarà aquest parer, tot i que alguns elements apuntin en altres direccions, com per exemple a una hipotètica vinculació posterior amb Santa Maria del Mar i l'explícita pertinença a la parròquia de Sant Miquel de Barcelona.

La gran majoria de peces musicals del manuscrit 59 del CEDOC són anònimes i la seva escriptura en denota una incorporació gradual i en diferents temps, amb alguna peculiaritat que no fa més que dificultar l'anàlisi i comprensió d'aquest procés. Si bé no deixa de ser habitual trobar-se amb manuscrits on han intervingut diferents copistes, especialment en aquells volums de caràcter factici —relligats *a posteriori* com un recull de materials diversos—, tot porta a pensar que el nostre volum ja tenia la forma present, o molt similar, en el moment de començar-hi a escriure. Com ja he assenyalat, la seva unitat formal és destacable. D'altra banda, trobem indrets on els folis amb escriptura musical mantenen la seva correlació lògica, tot i que entremig hi pugui haver folis desapareguts; això ens indica que molt probablement, quan es va començar a escriure, el llibre ja estava relligat i amb alguns folis retallats prèviament.

Versemblantment, es va iniciar el volum amb un pla determinat, com palesa el repertori inicial: tres lamentacions que correlativament es corresponen a la tercera lamentació de Dijous, Divendres i Dissabte sants. Aquest aspecte ve reforçat per la presència de la numeració original, que cobreix fins a tres folis, del tercer al cinquè, amb les xifres 1, 2 i 3. Aparentment aquest pla es devia abandonar ràpidament com sigui que acabades aquestes peces ens apareix només fragmentàriament la primera lamentació de Dijous Sant. Aquesta primera part aparentment és la més antiga pels aspectes formals de l'escriptura d'un copista que retrobarem més endavant, i conforma un primer segment coherent en la col·locació del volum, puix abasta sencers els tres primers quaderns dels quals el segon té els fulls retallats.

El quart quadern, amb el qual s'iniciaria un segon segment del llibre, comença encara amb música de mà del primer copista (f. 16v) amb aparença d'una tasca inacabada. Seguidament, canvia el copista i trobem un *Benedicamus Domino* sense atribució d'autor però que he pogut identificar com el mateix que hi havia en el

7. Josep M. GREGORI I CIFRÉ, «Coll, Pere», a Emilio CASARES, José LÓPEZ-CALO i Ismael FERNÁNDEZ CUESTA (ed.), *Diccionario de la música española e hispanoamericana*, vol. 3, Madrid, Sociedad General de Autores y Editores, 2000, 10 v., p. 803.

8. Josep M. GREGORI I CIFRÉ, «La nissaga dels organistes Vila i les famílies Vila, Alberch, Ferran i Ferrament de la ciutat de Vic al segle XVI», *Recerca Musicològica* (Barcelona), núm. VI-VII (1986-1987), p. 49-76.

desaparegut manuscrit número 2 de Santa Maria del Mar com a obra de Joan Pau Pujol. A banda de la descripció que en féu Higiní Anglès,⁹ a la Biblioteca Nacional de Catalunya (BNC) se'n conserven unes fotografies sota la signatura MF 26/54, amb les quals he pogut fer l'oportuna comparació. Després del motet de Pujol, entre el vers del foli 19 i el recte del 47, hi ha una col·lecció completa dels vint-i-set responsoris de les matines de Setmana Santa a quatre veus, tots ells anònims. A continuació, topem amb un dels aspectes més sorprenents del llibre que ens ocupa: en el vers del foli 48, al bell mig del vuitè quadern, comença una repetició íntegra dels mateixos responsoris escrits per una mà diferent. El fet és força inusual, a banda de ser difícilment interpretable que en un llibre de cor es copiï dos cops no una obra ans tota una sèrie completa de vint-i-set motets, ja que és quelcom que es contradiu amb el principi de practicitat que, és de suposar, governa un volum destinat a la interpretació per part d'una capella musical. La seva localització enmig d'un dels quaderns de bifolis també sembla desmentir una incorporació posterior. D'altra banda, cal assenyalar que aquests motets es corresponen amb els que hi ha en el manuscrit M 608 de la BNC que, a més d'aquesta sèrie completa de responsoris anònims, conté obres de Sorita, Palestrina, Guerrero, Mallart i Montes.¹⁰ Aquests responsoris ja van cridar l'atenció del musicòleg Samuel Rubio, que en el seu moment en va fer un estudi i una transcripció.¹¹ Més modernament, en el decurs dels seus estudis de doctorat, Pilar Rovira ha fet un estudi i una transcripció de tot el manuscrit M 608.¹²

Amb el vers del foli 76 entrem en un tercer segment del volum. S'inicia amb una nova col·lecció de responsoris de matines del trídium pasqual, però només els de Dijous Sant. El nom de l'autor apareix en el primer de tots i cal considerar-lo com el creador de tota la sèrie de nou responsoris, atesa la coherència en la seva presentació dins el manuscrit. Consta com a «P^e Egidio» i versemblantment es tracta de Pere Egidí Fontseca, compositor del qual ignorem qualsevol dada biogràfica però que té obra conservada a la BNC i al Fons de l'Església Parroquial de Sant Pere i Sant Pau de Canet de Mar.¹³ Encara dins del mateix segment es localitzen tres obres més, cada una de mà d'un copista diferent: una missa de difunts a quatre veus, anònima; tanmateix, tot i estar incompleta i sense lletra, en la darrera secció ha estat

9. Higiní ANGLÈS (ed.), *Johannis Pujol (1573?-1626): In alma Cathedrali Barcinonensi cantus magistri*, a *Opera omnia*, vol. I, Barcelona, Biblioteca de Catalunya, 1926.

10. Felip PEDRELL, *Catàlech de la Biblioteca Musical de la Diputació de Barcelona*, vol. I, Vilanova i la Geltrú, Oliva Imp., 1909, 2 v., p. 243.

11. Samuel RUBIO, «XVII responsorios del Triduo Sacro por un autor español desconocido del siglo XVI», *Suplemento Polifónico de Tesoro Sacro Musical* (Madrid), núm. 33 (1952).

12. Pilar ROVIRA ALCARAZ, *El manuscrit musical M608 de la Biblioteca de Catalunya: Estudi i transcripció*, treball d'investigació dels cursos de doctorat, Universitat Autònoma de Barcelona, Facultat de Lletres, Departament d'Art, 1991 (inèdit).

13. Felip PEDRELL, *Catàlech de la Biblioteca Musical de la Diputació de Barcelona*, vol. II, p. 347; Francesc BONASTRE i Josep M. GREGORI I CIFRÉ, *Fons de l'església parroquial de Sant Pere i Sant Pau de Canet de Mar*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, 2009, col·l. «Inventaris dels Fons Musicals de Catalunya», núm. 2.

possible determinar-ne la concordança amb la *Communio* de la missa de difunts de Giovanni Matteo Asola (ca. 1532-1609), que trobem íntegra en el manuscrit M 587 de la BNC. La segona de les obres incloses en aquest segment està formada per les estrofes parells de l'himne *Vexilla Regis*, igualment a quatre veus, compostes per Pere Riquet. Compositor destacable gràcies a la seva missa *Susane un jour*,¹⁴ és també un dels il·lustres desconeguts de la nostra història musical, tot i que en els darrers anys hem tingut notícia de l'aparició d'obres desconegudes fins ara.¹⁵ Tanca aquest grup la *Missa Papæ Marcelli* de Palestrina. Apareix completa en una versió a quatre veus coincident amb la que també hi ha en el manuscrit M 585 de la Biblioteca de Catalunya. La font d'aquesta missa cal buscar-la en la publicació que se'n féu a Milà el 1590,¹⁶ tot i que tradicionalment ha tingut la consideració d'apòcrifa.¹⁷

Un quart segment s'obre amb deu folis de pentagrames en blanc que conformen gairebé sencer tot el dissetè quadern. Finalment, a partir del vers del darrer foli, el 112, es copia una altra missa a quatre veus sense autor atribuït, però de la qual he pogut establir la concordança amb la *Missa Super fa re ut fa sol la*, també coneguda com a *Missa cortilla*, de Cristóbal de Morales.¹⁸ La resta de quaderns d'aquesta part, el dinou i el vint, tenen la major part de fulls retallats.

El darrer segment, format per quatre quaderns més, comença igualment amb fulls de pentagrames en blanc. A la meitat del quadern 21, el primer del segment, reapareix l'escriptura musical amb una sèrie de vuit «O Crux», la sisena estrofa de l'himne *Vexilla Regis*, al qual, tanmateix, la tradició ha atorgat categoria d'obra aïllada. En els tres primers descobrim un compositor gairebé desconegut i del qual, fins ara, no coneixíem cap composició: es tracta de Pere Beuló. Possiblement deieble de Pere Alberch, sabem que entre 1579 i 1584 exercí com a organista de la catedral de Vic, d'on també era canonge, amb algun període durant el qual tingué la responsabilitat comptable de canonge claver.¹⁹ L'aparició d'aquests motets ens ha permès establir un nou vincle amb el manuscrit M 587, puix el darrer dels atribuïts a Beuló es correspon plenament amb el que apareix anònimament en els folis 80v i 81r del citat manuscrit preservat a la BNC. Els dos himnes que vénen a continuació dels tres de Beuló els hem de considerar anònims. En segueix un altre que ens revela un nom fins ara desconegut amb la grafia de «Mateu Lorenz». Podem

14. Francesc BONASTRE (transcr.), *Pere Riquet: Missa Susanne un jour*, Tarragona, Institut d'Estudis Tarraconenses Ramon Berenguer IV, 1982, coll. «Quaderns de Música», núm. 1.

15. Bernat CABRÉ, «Solsona: un arxiu musical inèdit», *Butlletí de la Societat Catalana de Musicologia*, vol. IV (1997), p. 197-200.

16. *Missarum cum quatuor vocibus: Liber primus auctore Io. Petro Aloysio Praenestino*, Milà, Franciscum et Haeredes Simonis Tini, 1590.

17. Franz Xaver HABERL (ed.), *Giovanni Pierluigi da Palestrina: Werke*, vol. XXX, Leipzig, 1862-1907, p. II i 15-27.

18. Higiní ANGLÉS (transcr.), *Cristóbal de Morales: Opera omnia*, vol. VII, Roma, CSIC, 1964, coll. «Monumentos de la Música Española», núm. XXIV, p. 18-35.

19. Josep M. GREGORI I CIFRÉ, *La música del Renaixement a la catedral de Barcelona, 1450-1580*, tesi doctoral, Barcelona, UAB, 1986; Josep M. PASSOLA I PALMADA, «La caixa de dipòsits de la sagristia de la seu de Vic», *Ausa* (Vic, Patronat d'Estudis Ausonencs), vol. 11, núm. 110-111 (1984), p. 233-238.

trobar certa coincidència amb el nom de Martí Llorenç, mestre de cant a Vic entre 1548 i 1553, però aquí entrem en el terreny de la mera especulació. El penúltim «O Crux» de la sèrie és obra de Joan Borgueres. Aquest mestre també se'ns fa escàpol quant a la seva biografia, però sabem que entre 1612 i 1616 fou mestre de capella de Santa Maria del Mar de Barcelona.²⁰ Interromp la sèrie un «Alleluia», contrapunt a quatre sobre un cant ferm, del mateix Borgueres. El darrer «O Crux» també és anònim, com ho són la resta de composicions que clouen el manuscrit. Primerament, trobem el vers «Accedentes principes», a quatre veus, que es correspon amb el novè responsori de la matines de Dissabte Sant, sense que hi hagi concordança amb cap dels altres dos del volum. Li segueix una missa de difunts en format molt abreujat; només hi ha el *kyrie*, el *sanctus* i l'*agnus*. Encara hi ha un *Te Deum*, himne final de les matines, amb polifonia a quatre veus només en els versos parells. Clou el manuscrit un «Càntic de Simeó» o «Nunc dimittis», amb el mateix format que l'anterior obra, quatre veus només aplicades als versos parells.

Un cop descrit el contingut del manuscrit 59 del CEDOC, he cregut convenient oferir una relació detallada de totes i cada una de les obres que el conformen. Hi he aplicat criteris catalogràfics basats en els instruments de descripció del projecte IFMuC (Inventari dels Fons Musicals de Catalunya).²¹ Per a una millor comprensió del seu contingut, ofereixo prèviament una relació de les abreviatures i els signes emprats.

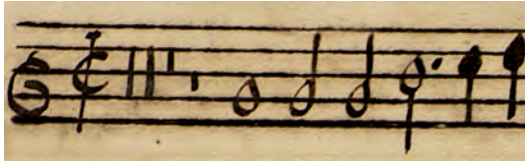
A	alto
B	baix
BNC	Biblioteca Nacional de Catalunya
E-GRcr	catedral de Granada
E-PAbm	Fundació Bartolomé March, Palma de Mallorca
E-SI	Abadia de Santo Domingo de Silos
E-Tc	catedral de Toledo
E-V	catedral de Valladolid
GCA-Gc	catedral de Guatemala
f.	foli
Inc Lit	incipit literari
Obs	observacions

20. Francesc BALDELLÓ, «La música en la Basílica de Santa Maria del Mar», *Anuario Musical* (Barcelona), núm. 17 (1962), p. 209-241.

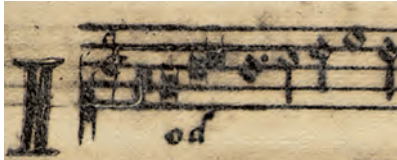
21. El projecte de recerca IFMuC es va iniciar en el Departament d'Art i Musicologia de la Universitat Autònoma de Barcelona l'any 2001, amb l'objectiu de catalogar el repertori musical dels fons musicals de Catalunya. Des de 2015 és consultable al web <<http://ifmuc.uab.cat>>. Per a més informació, vegeu Josep M. GREGORI I CIFRÉ, «Els inventaris dels Fons Musicals de Catalunya, el projecte de la UAB per a la recuperació del patrimoni musical», a *2n Congrés Internacional de Música a Catalunya*, Barcelona, DINSIC, 2012, p. 621-625; «Fondos musicales en Catalunya: el proyecto IFMuC de la Universitat Autònoma de Barcelona para la recuperación del patrimonio musical catalán», a María NAGORE i Víctor SÁNCHEZ (ed.), *Allegro cum laude: Estudios musicológicos en homenaje a Emilio Casares*, Madrid, ICCMU, 2014, p. 581-588; «Catalonia project report», *Early Music*, vol. 43 (2015), p. 367-368.

T	tenor
Ti	tiple
Tít Dipl	títol diplomàtic
Tít Gen	títol genèric
v	veus
=	concordança amb

1. f. 2v: ANÒNIM
 - música sense text
 - **Veus:** només part de Ti

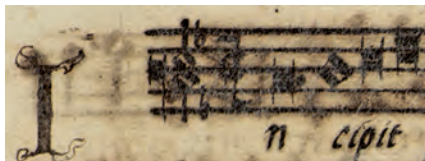
2. f. 3v-6r: ANÒNIM
 - **Tít Gen:** Lamentació a 4 v
 - **Inc Lit:** *Iod. Manum suam*
 - **Veus:** [Ti 1/2, A, B]
 - **Obs:** tercera lamentació de Dijous Sant

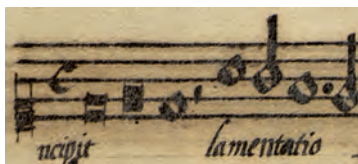
3. f. 6v-9r: ANÒNIM
 - **Tít Gen:** Lamentació a 4 v
 - **Inc Lit:** *Aleph. Ego vir videns paupertatem meam*
 - **Veus:** [Ti 1/2, A, B]
 - **Obs:** tercera lamentació de Divendres Sant

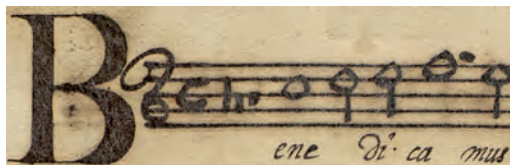
4. f. 9v-13r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Lamentació a 5 v
 - **Inc Lit:** *Incipit oratio Hieremie*
 - **Veus:** [fa3a, fa4a, fa4a, do4a, fa5a]
 - **Obs:** tercera lamentació de Dissabte Sant

5. f. 14v-17r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Lamentació
 - **Inc Lit:** *Incipit lamentatio*
 - **Veus:** [Ti, A, T]
 - **Obs:** primera lamentació de Dijous Sant; incomplet

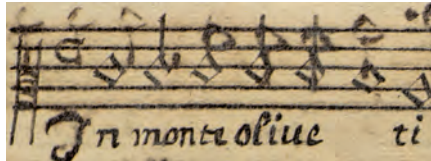

6. f. 18v-19r: [Joan Pau PUJOL]
- **Tit Gen:** *Benedicamus* a 5 v
 - **Inc Lit:** *Benedicamus Domino*
 - **Veus:** [Ti, A, T 1/2, B]
 - **Obs:** = BNC, MF 26/54, *olim* Ms. 2 SMM

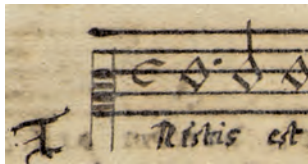

7. f. 19v-20r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** *Responsori* a 4 v
 - **Tit Dip:** «Ferie quinte primum responsorium»

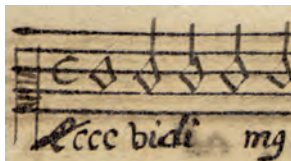
- **Inc Lit:** *In monte oliueti*
- **Veus:** [Ti, A, T, B]
- **Obs:** primer responsori de les matines de Dijous Sant;
= f. 48v-49r / = BNC, M 608

8. f. 20v-21r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Tristis est anima mea*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** segon responsori de les matines de Dijous Sant;
= f. 49v-50r / = BNC, M 608

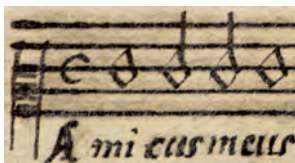

9. f. 21v-22r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Ecce vidimus*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** tercer responsori de les matines de Dijous Sant;
= f. 50v-51r / = BNC, M 608

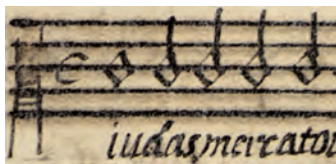

10. f. 22v-23r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v

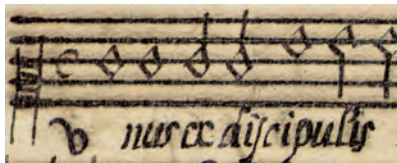
- **Inc Lit:** *Amicus meus*
- **Obs:** quart responsori de les matines de Dijous Sant;
= f. 50v-51r / = BNC, M 608

11. f. 23v-24r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Judas mercator pessimus*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** cinquè responsori de les matines de Dijous Sant;
= f. 52v-53r / = BNC, M 608

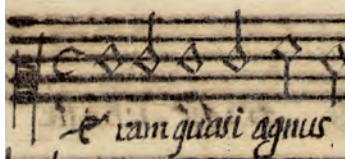

12. f. 24v-25r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Unus ex discipulis*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** sisè responsori de les matines de Dijous Sant;
= f. 53v-54r / = BNC, M 608

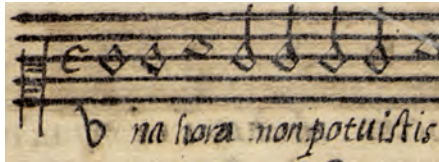

13. f. 25v-26r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Eram quasi agnus*

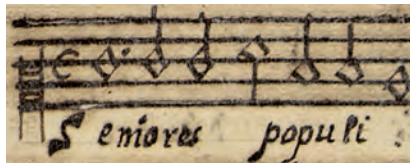
- **Veus:** [Ti, A, T, B]
- **Obs:** setè responsori de les matines de Dijous Sant;
= f. 54v-55r / = BNC, M 608

14. f. 26v-27r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Una hora non potuistis*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** vuitè responsori de les matines de Dijous Sant;
= f. 55v-56r / = BNC, M 608

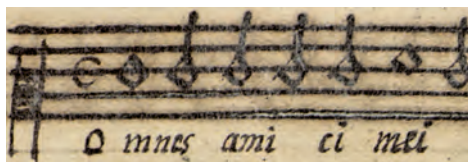

15. f. 27v-28r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Seniores populi*
 - **Veus:** «Tiple, Altus, Tenor, Bassus»
 - **Obs:** novè responsori de les matines de Dijous Sant;
= f. 56v-57r / = BNC M 608

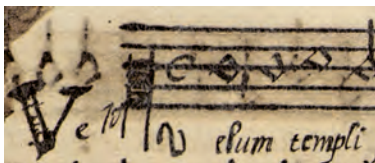

16. f. 28v-30r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Tit Dip:** «Feria sexta primum Responsorium»

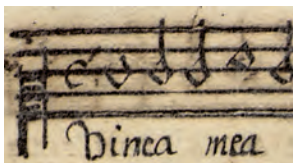
- **Inc Lit:** *Omnes amici mei*
- **Veus:** «Tiple, Altus, Tenor, Bassus»
- **Obs:** primer responsori de les matines de Divendres Sant; del f. 28v al 29r, apareix sense text i inacabat; es reinicia i completa entre el f. 29v i el 30r;
= f. 57v-58r / BC M 608

17. f. 30v-31r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Velum templi*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** segon responsori de les matines de Divendres Sant;
= f. 58v-59r / = BC M 608

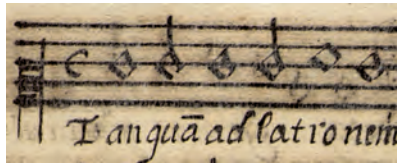

18. f. 31v-32r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Vinea mea electa*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** tercer responsori de les matines de Divendres Sant;
f. 59v-60r / = BNC M 608

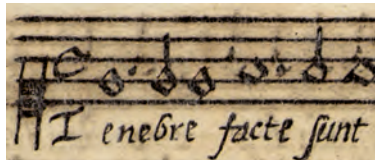
19. f. 32v-33r: ANÒNIM

- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
- **Inc Lit:** *Tanquam ad latronem*
- **Veus:** [Ti, A, T, B]
- **Obs:** quart responsori de les matines de Divendres Sant;
= f. 60v-61r / = BNC M 608

20. f. 33v-34r: ANÒNIM

- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
- **Inc Lit:** *Tenebræ factæ sunt*
- **Veus:** [Ti, A, T, B]
- **Obs:** cinquè responsori de les matines de Divendres Sant;
= f. 61v-62r / = BNC M 608

21. f. 34v-35r: ANÒNIM

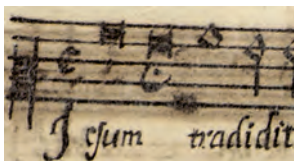
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
- **Inc Lit:** *Animam meam*
- **Veus:** [Ti, A, T, B]
- **Obs:** sisè responsori de les matines de Divendres Sant;
= f. 62v-63r / = BNC M 608

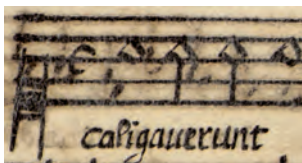
22. f. 35v-36r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Tradiderunt me*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** setè responsori de les matines de Divendres Sant;
= f. 63v-64r / = BNC M 608

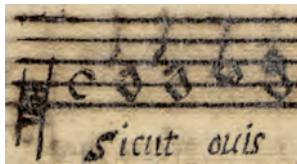
23. f. 36v-37r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Jesum tradidit*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** vuitè responsori de les matines de Divendres Sant;
= f. 64v-65r / = BNC M 608

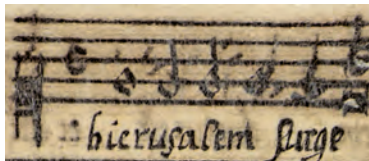
24. f. 37v-38r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Caligauerunt*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** novè responsori de les matines de Divendres Sant;
= f. 65v-66r / = BNC M 608

25. f. 38v-39r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Tit Dip:** «Sabbati primu[m] responsorium»
 - **Inc Lit:** *Sicut ovis*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** primer responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 66v-67r / = BNC M 608

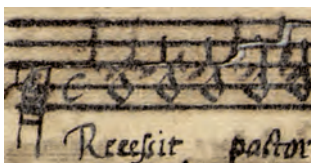
26. f. 39v-40r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Hierusalem surge*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** segon responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 67v-68r / = BNC M 608

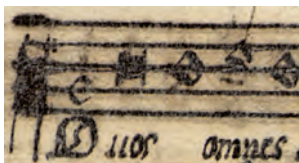
27. f. 40v-41r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Plange quasi virgo*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** tercer responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 68v-69r / = BNC M 608

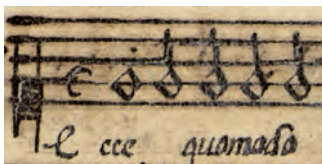
28. f. 41v-42r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Recessit pastor noster*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** quart responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 69v-70r / = BNC M 608

29. f. 42v-43r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *O vos omnes*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** cinquè responsori de les matines de Dissabte Sant;
f. 70v-71r / = BNC M 608

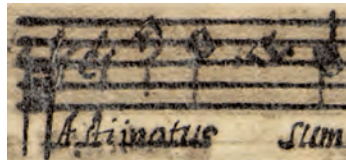
30. f. 43v-44r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Ecce quomodo*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** sisè responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 71v-72r / = BNC M 608

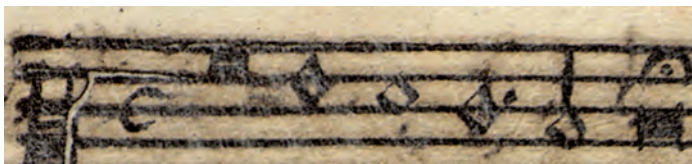
31. f. 44v-45r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Atiterunt reges*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** setè responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 72v-73r / = BNC M 608

32. f. 45v-46r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Aestimatus sum*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** vuitè responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 73v-74r / = BNC M 608

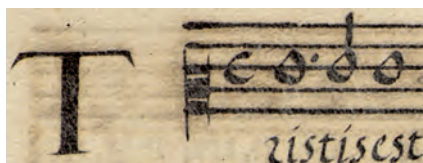
33. f. 46v-47r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Sepulto Domino*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** novè responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 74v-75r / = BNC M 608

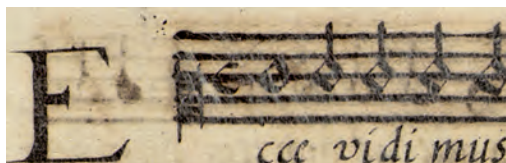
34. f. 48v-49r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Tit Dip:** «Feriæ quintæ Primum Responsoriû»
 - **Inc Lit:** *In monte oliueti*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** primer responsori de les matines de Dijous Sant;
= f. 19v-20r / = BNC, M 608

35. f. 49v-50r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Tit Dip:** «2m Responsorium»
 - **Inc Lit:** *Tristis est anima mea*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** segon responsori de les matines de Dijous Sant;
= f. 20v-21r / = BNC, M 608

36. f. 50v-51r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Tit Dip:** «3m Reponsorium»
 - **Inc Dip:** *Ecce vidimus*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** tercer responsori de les matines de Dijous Sant;
= f. 21v-22r / = BNC, M 608

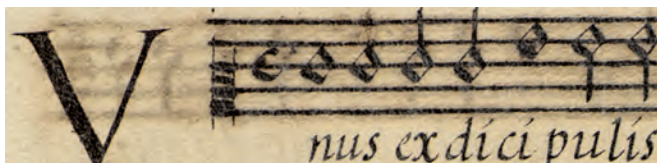
37. f. 51v-52r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsoiri a 4 v
 - **Tit Dip:** «4m Responsorium»
 - **Inc Lit:** *Amicus meus*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** quart responsoiri de les matines de Dijous Sant;
= f. 22v-23r / = BNC, M 608

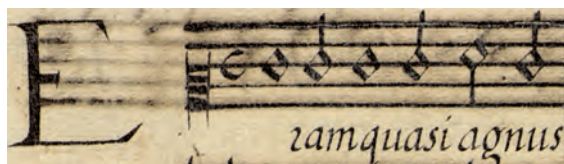
38. f. 52v-53r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsoiri a 4 v
 - **Tit Dip:** «5m Responsorium»
 - **Inc Lit:** *Judas mercator pessimus*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** cinquè responsoiri de les matines de Dijous Sant;
= f. 23v-24r / = BNC, M 608

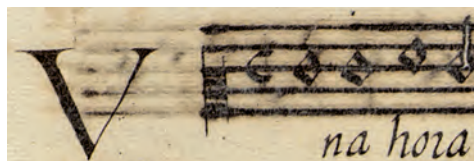
39. f. 53v-54r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsoiri a 4 v
 - **Tit Dip:** «6m Responsorium»
 - **Inc Lit:** *Unus ex discipulis*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** sisè responsoiri de les matines de Dijous Sant;
= f. 24v-25r / = BNC, M 608

40. f. 54v-55r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Tit Dip:** «7m Responsorium»
 - **Inc Lit:** *Eram quasi agnus*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** setè responsori de les matines de Dijous Sant;
= f. 25v-26r / = BNC, M 608

41. f. 55v-56r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Tit Dip:** «8m Responsorium»
 - **Inc Lit:** *Una hora non potuistis*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** vuitè responsori de les matines de Dijous Sant;
= f. 26v-27r / = BNC, M 608

42. f. 56v-57r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Tit Dip:** «9m Responsorium»
 - **Inc Lit:** *Seniores populi*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** novè responsori de les matines de Dijous Sant;
= f. 27v-28r / = BNC M 608

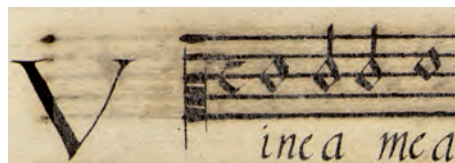
43. f. 57v-58r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Tit Dip:** «Feria sexta Primû Responsorium»
 - **Inc Lit:** *Omnes amici mei*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** primer responsori de les matines de Divendres Sant; afegeix un Ti 2, *si placet*, al vers del responsori; = f. 28v-30r / = BNC M 608

44. f. 58v-59r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Tit Dip:** «Secundum Respon»
 - **Inc Lit:** *Velum templi*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** segon responsori de les matines de Divendres Sant; = f. 30v-31r / = BNC M 608

45. f. 59v-60r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Tit Dip:** «3m Responsorium»
 - **Inc Lit:** *Vinea mea electa*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** tercer responsori de les matines de Divendres Sant; = f. 31v-32r / = BNC M 608

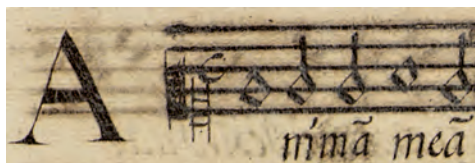
46. f. 60v-61r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsorium a 4 v
 - **Tit Dip:** «4m Responsorium»
 - **Inc Lit:** *Tanquam ad latronem*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** quart responsorium de les matines de Divendres Sant;
= f. 32v-33r / = BNC M 608

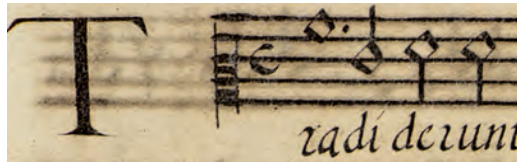
47. f. 61v-62r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsorium a 4 v
 - **Tit Dip:** «5m Respons»
 - **Inc Lit:** *Tenebrae factae sunt*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** cinquè responsorium de les matines de Divendres Sant;
= f. 33v-34r / = BNC M 608

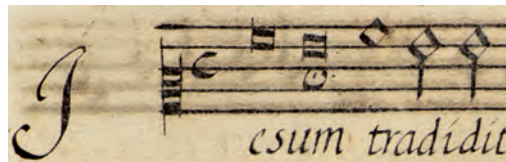
48. f. 62v-63r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsorium a 4 v
 - **Tit Dip:** «6m Responsorium»
 - **Inc Lit:** *Animam meam*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** sisè responsorium de les matines de Divendres Sant;
= f. 34v-35r / = BNC M 608

49. f. 63v-64r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Tit Dip:** «7m Respon»
 - **Inc Lit:** *Tradiderunt me*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** setè responsori de les matines de Divendres Sant;
= f. 35v-36r / = BNC M 608

50. f. 64v-65r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Tit Dip:** «8m Respon»
 - **Inc Lit:** *Jesum tradidit*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** vuitè responsori de les matines de Divendres Sant;
= f. 36v-37r / = BNC M 608

51. f. 65v-66r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Tit Dip:** «9m responsorium»
 - **Inc Lit:** *Caligaverunt*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** novè responsori de les matines de Divendres Sant;
= f. 37v-38r / = BNC M 608

52. f. 66v-67r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Tit Dip:** «Sabbati primum responsorium»
 - **Inc Lit:** *Sicut ovis*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** primer responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 38v-39r / = BNC M 608

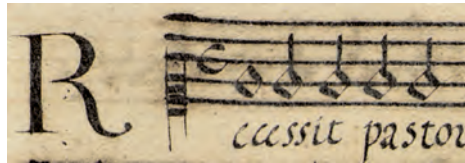
53. f. 67v-68r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Hierusalem surge*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** segon responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 39v-40r / = BNC M 608

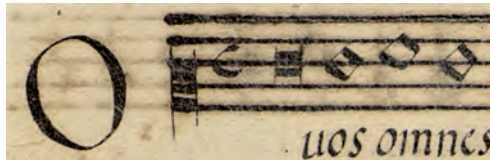
54. f. 68v-69r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Plange quasi virgo*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** tercer responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 40v-41r / = BNC M 608

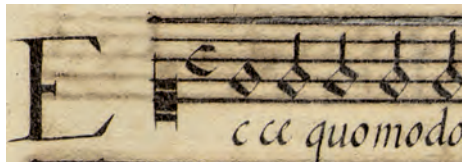
55. f. 69v-70r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Recessit pastor noster*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** quart responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 41v-42r / = BNC M 608

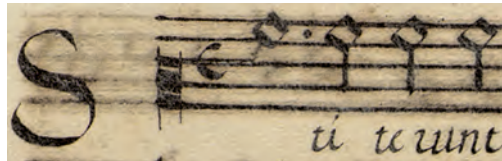
56. f. 70v-71r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *O vos omnes*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** cinquè responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 42v-43r / = BNC M 608

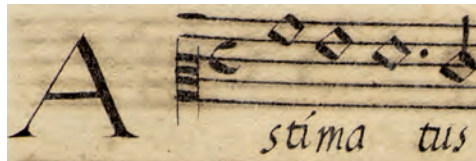
57. f. 71v-72r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Ecce quomodo*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** sisè responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 43v-44r / = BNC M 608

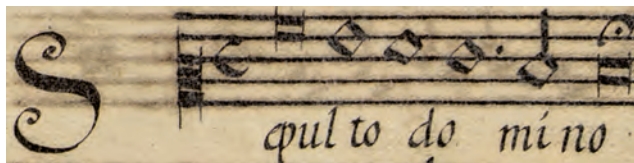
58. f. 72v-73r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Asiterunt reges*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** setè responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 44v-45r / = BNC M 608

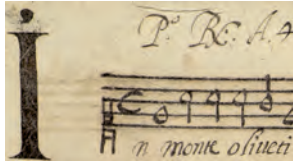
59. f. 73v-74r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Aestimatus sum*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** vuitè responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 45v-46r / = BNC M 608

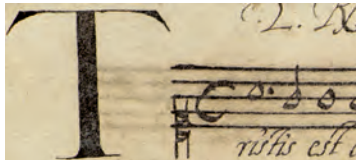
60. f. 74v-75r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Inc Lit:** *Sepulto Domino*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** novè responsori de les matines de Dissabte Sant;
= f. 46v-47r / = BNC M 608

61. f. 76v-77r: Pere Egidi [FONTSECA]
 ○ **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 ○ **Tit Dip:** «P^o Rs. A 4 Feria quinta in Coena Dni P^oEgido»
 ○ **Inc Lit:** *In monte Olivetti*
 ○ **Veus:** [Ti, A, T, B]
 ○ **Obs:** primer responsori de les matines de Dijous Sant

62. f. 77v-78r: [Pere Egidi FONTSECA]
 ○ **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 ○ **Tit Dip:** «2^oRs. A 4»
 ○ **Inc Lit:** *Tristis est anima mea*
 ○ **Veus:** [Ti, A, T, B]
 ○ **Obs:** segon responsori de les matines de Dijous Sant

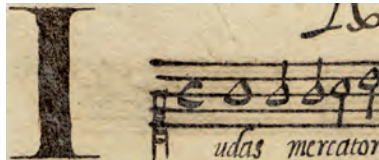
63. f. 78v-79r: [Pere Egidi FONTSECA]
 ○ **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 ○ **Tit Dip:** «3° Rs.»
 ○ **Inc Lit:** *Ecce vidimus*
 ○ **Veus:** [Ti, A, T, B]
 ○ **Obs:** tercer responsori de les matines de Dijous Sant

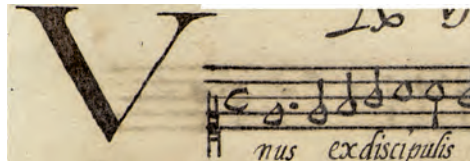
64. f. 79v-80r: [Pere Egidi FONTSECA]
 ○ Tit Gen: Responsori a 4 v
 ○ Tit Dip: «R. 4»
 ○ Inc Lit: *Amicus meus*
 ○ Veus: [Ti, A, T, B]
 ○ Obs: quart responsori de les matines de Dijous Sant

65. f. 80v-81r: [Pere Egidi FONTSECA]
 ○ Tit Gen: Responsori a 4 v
 ○ Tit Dip: «R. V»
 ○ Inc Lit: *Judas Mercator pessimus*
 ○ Veus: [Ti, A, T, B]
 ○ Obs: cinquè responsori de les matines de Dijous Sant

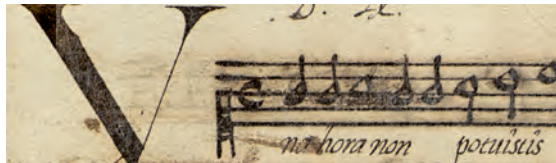
66. f. 81v-82r: [Pere Egidi FONTSECA]
 ○ Tit Gen: Responsori a 4 v
 ○ Tit Dip: «Rs. VI»
 ○ Inc Lit: *Unus ex discipulis*
 ○ Veus: [Ti, A, T, B]
 ○ Obs: sisè responsori de les matines de Dijous Sant

67. f. 82v-83r: [Pere Egidi FONTSECA]
 ○ **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 ○ **Tit Dip:** «7 Rs.»
 ○ **Inc Lit:** *Eram quasi agnus*
 ○ **Veus:** [Ti, A, T, B]
 ○ **Obs:** setè responsori de les matines de Dijous Sant

68. f. 83v-84r: [Pere Egidi FONTSECA]
 ○ **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 ○ **Tit Dip:** «8 Rs.»
 ○ **Inc Lit:** *Una hora non potuistis*
 ○ **Veus:** [Ti, A, T, B]
 ○ **Obs:** vuitè responsori de les matines de Dijous Sant

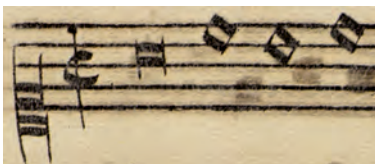
69. f. 84v-85r: [Pere Egidi FONTSECA]
 ○ **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 ○ **Tit Dip:** «9 Rs.»
 ○ **Inc Lit:** *Seniores populi*
 ○ **Veus:** [Ti, A, T, B]
 ○ **Obs:** novè responsori de les matines de Dijous Sant

70. f. 86v-89r: ANÒNIM
- Tit Gen: *Missa de difunts*
 - Inc Lit: *Requiem eternam*
 - Veus: [T 1/2, B 1/2]
 - Obs: Inc Lit de T1: *Ryriequiem* [sic]

71. f. 89v-90r: [Giovanni Matteo ASOLA]
- Veus: [Ti, A, T]
 - Obs: sense text, incomplet
= BNC, M 587, f. 49v-50r (*Luceat eis*, G. Asola)

72. f. 90v-91r: Pere RIQUET
- Tit Gen: *Himne a 4 v*
 - Tit Dip: «A 4 Petrus Ryquet»
 - Inc Lit: *Quo vulneratus*
 - Veus: [Ti, A, T, B]
 - Obs: estrofes paretles de l'himne *Vexilla Regis*: «Quo vulneratus», «Arbor decora», «O Cruz»

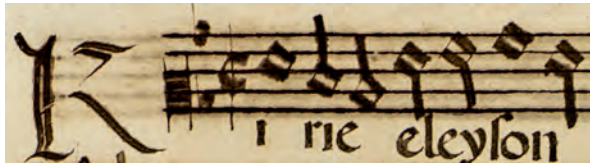

73. f. 93v-102r: [PALESTRINA]
- Tit Gen: *Missa a 4 v*
 - Tit Dip: «Missa a 4 Papæ Marcelli»

- **Inc Lit:** *Kirie*
- **Veus:** [Ti, A, T, B]

74. f. 112v-122r: [Cristóbal de MORALES]
- **Tit Gen:** *Missa a 4 v*
 - **Inc Lit:** *Kirie eleyson*
 - **Veus:** [A, T, B 1/2]
 - **Obs:** =²² *Missa Super fa re ut fa sol la;*
E-GRcr 7 Morales f. 18v-33r
E-PABm 6832 Morales p. 750-769
E-SI 21 anon. f. 15v-21
E-Tc 28 Morales f. 57v-70
E-V 5 Morales f. 85v-92
GCA-Gc Morales f. 79v-88

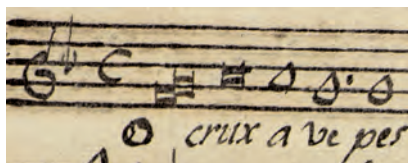

75. f. 128v-129r: Pere BEULÓ
- **Tit Gen:** *Himne a 5 v*
 - **Tit Dip:** «Petrus beulo a 5»
 - **Inc Lit:** *O crux*
 - **Veus:** «Tiple, Altus, Tenor primus, Tenor secundus, Bassus»
 - **Obs:** sisena estrofa de l'himne *Vexilla Regis*

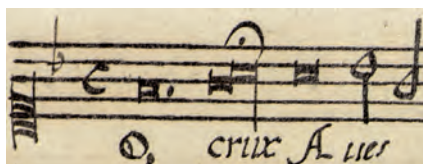

22. Concordances extretes de Martin HAM, «Worklist», a *Cristóbal de Morales: Sources, influences, reception*, ed. per Owen Rees i Bernadette Nelson, Woodbridge (Suffolk), Boydell, 2007, p. 297-393.

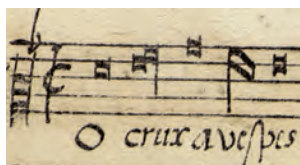
76. f. 129v-130r: [Pere BEULÓ]
- Tit Gen: Himne a 4 v
 - Tit Dip: «P. B»
 - Inc Lit: *O crux*
 - Veus: «Superius primus, secundus superius, Altus, Tenor»
 - Obs: sisena estrofa de l'himne *Vexilla Regis*

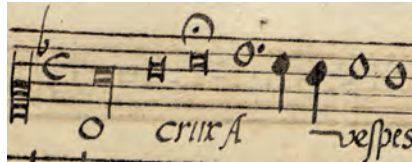
77. f. 130v-131r: Pere BEULÓ
- Tit Gen: Himne a 4 v
 - Tit Dip: «Petrus beulot»
 - Inc Lit: *O crux*
 - Veus: [Ti, A, T, B]
 - Obs: sisena estrofa de l'himne *Vexilla Regis*
= BNC, M 587, f. 80v-81r.

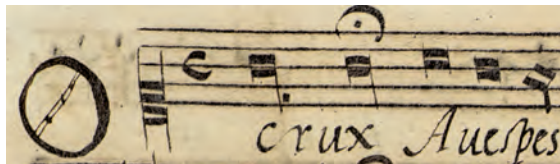
78. f. 131v-132r: ANÒNIM
- Tit Gen: Himne a 4 v
 - Inc Lit: *O crux*
 - Veus: [Ti, A, T, B]
 - Obs: sisena estrofa de l'himne *Vexilla Regis*

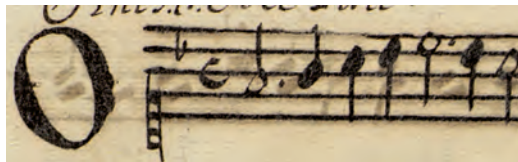
79. f. 132v-133r: ANÒNIM
- Tit Gen: Himne a 4 v
 - Inc Lit: *O crux*
 - Veus: «Tiple, Altus, Tenor, Bassus»
 - Obs: sisena estrofa de l'himne *Vexilla Regis*

80. f. 133v-134r: Mateu LORENS
- Tit Gen: Himne a 4 v
 - Inc Lit: *O crux*
 - Veus: «Cantus 1, Cantus 2, Altus, Tenor»
 - Obs: sisena estrofa de l'himne *Vexilla Regis*

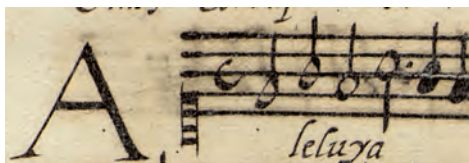

81. f. 134v-135r: Joan BORGUERES
- Tit Gen: Himne a 4 v
 - Tit Dip: «Voce Pari cum 4º Joannes Borgueres»
 - Inc Lit: *O crux*
 - Veus: «Cantus primus, Cantus secundus» [*cantus 3, altus*]
 - Obs: sisena estrofa de l'himne *Vexilla Regis*

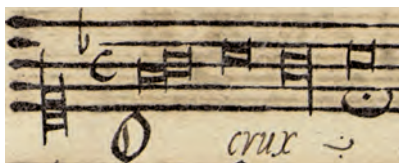

82. f. 135v-136r: Joan BORGUERES
- Tit Gen: Contrapunt - Alleluia a 4 v

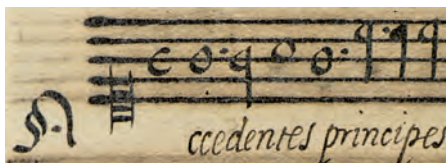
- **Tit Dip:** «Contrapunt A 4 Joan Borgueres»
- **Veus:** «Cantus, Altus, Tenor, Bassus»

83. f. 136v-137r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Himne a 4 v
 - **Inc Lit:** *O crux*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** sisena estrofa de l'himne *Vexilla Regis*

84. f. 140 bis r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Responsori a 4 v
 - **Tit Dip:** «V⁹ A»
 - **Inc Lit:** *Accedentes principes sacerdotum ad Pilatum*
 - **Veus:** [Ti, A, T, B]
 - **Obs:** vers del novè responsori de la matines de Dissabte Sant; incomplet

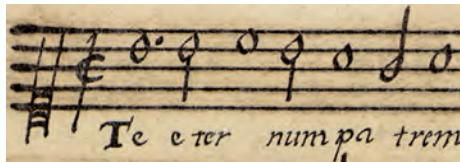

85. f. 140 bis v - 141r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Missa de difunts a 4 v
 - **Inc Lit:** *Kirie eleyson*
 - **Veus:** [Tiple] «Altus, Tenor, Bassus»

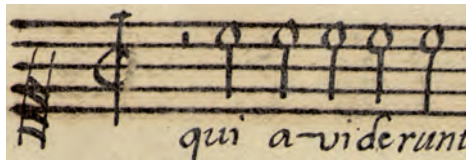
- **Obs:** només *kyrie*, *sanctus* i *agnus*

86. f. 142-146r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** *Te deum* a 4 v
 - **Inc Lit:** *Te eternum patrem*
 - **Veus:** [Tiple, Altus] «Tenor, Bassus»
 - **Obs:** versos parells de l'himne

87. f. 146v-147r: ANÒNIM
- **Tit Gen:** Càntic a 4 v
 - **Inc Lit:** *Quia viderunt oculi mei*
 - **Veus:** «Cantus, Altus, Tenor, Bassus»
 - **Obs:** versos parells del *Canticum Simeonis*

A manera de conclusió, voldria afegir que la troballa, descripció i publicació del contingut del manuscrit 59 del CEDOC ha resultat una nova porta oberta al camp de les investigacions musicològiques i hauria de passar a ser un element més a l'hora de contribuir a la definició amb més claredat d'alguns dels perfils del nostre passat musical encara molt desdibuixats.

Primerament, hi hem vist aparèixer noms completament desconeguts, com els germans Francesc i Dídac Coll o Mateu Lorens. Altres personatges que eren

només noms en una llista confegida a partir de l'estudi de documentació han pres un caire més vívid des que hem pogut prendre contacte amb un testimoni directe del seu quefer. Així, Onofre Martínez s'erigeix en possible autor d'alguna de les obres anònimes contingudes en el volum o, si més no, en el primer compilador del repertori que conté. Pere Beuló passa a ser un compositor amb obra coneguda, per exigua que sigui, més enllà de la fredor dels registres documentals. Així mateix, l'atribució d'obra seva en un altre manuscrit ens fa pensar en un autor amb certa difusió a la seva època. Igualment, la figura de Pere Egidí Fontseca insisteix a fer-se present. Caldria endegar una anàlisi de la seva obra que ens permetés poder precisar millor dins quin marc cronològic cal situar-lo, atès que, un compositor que les fonts bibliogràfiques acostumen a situar entre els segles XVII i XVIII, costa d'entendre dins el context d'aquest manuscrit a cavall dels segles XVI i XVII.²³ Altres noms, com poden ser Joan Borgueres o Pere Riquet, han vist augmentar el catàleg de la seva obra conservada, cosa que en l'àmbit del patrimoni i estudi musicològics sempre és una bona notícia. Si bé la presència de Borgueres ajuda a potenciar la idea d'una connexió entre Vic i Santa Maria del Mar, com també ho podria fer la presència del nom de Puigventós, la incorporació de composicions de Pere Riquet en el context d'aquestes relacions resulta més difícil d'argumentar. Sigui com sigui, no deixa de ser un testimoni de l'estima que podria haver tingut la seva obra i un estímul en l'estudi de la seva figura. També cal mesurar en la seva justa transcendència l'aparició d'una nova font amb música de Morales, segurament una de les obres incloses en els inicis cronològics del manuscrit i que no fa més que incidir en el pes i la influència atorgades al compositor sevillà.

Igualment, hem descobert un manuscrit que té lligams amb dues altres fonts que malauradament sempre hem conegut descontextualitzades del seu origen, els manuscrits M 587 i M 608 de la BNC. Lligams que ens confirmen un món d'intercanvis de repertori, de coneixements i tècniques, gràcies al qual es definia un cànon estètic alhora que se'l sotmetia a transformació. Finalment, hi ha la qüestió de la col·lecció íntegra dels responsoris de les matines del trídium pasqual i la seva concordança amb el manuscrit M 608 de la BNC. D'una banda, Samuel Rubio, sobre la base de la seva sobrietat compositiva i d'altres trets estilístics, no dubta a atribuir-li una filiació hispànica, i fins insinua la relació amb algun compositor d'El Escorial i, de l'altra, Pilar Rovira, tot i argumentar un possible origen castellà del manuscrit, per contextualització estilística i codicològica, l'atribueix a Nicasi Sorita. Crec que, a la vista del contingut del manuscrit 59 del CEDOC, del seu més que probable origen vigatà amb els vincles posteriors amb Barcelona, caldria revisar aquests criteris i sotmetre el contingut d'ambdós manuscrits a una nova anàlisi.

23. A més de les obres citades de Pedrell i Gregori, vegeu Anna CAZURRA, «Fontseca, Pedro Egidio», a Emilio CASARES, José LÓPEZ-CALO i Ismael FERNÁNDEZ CUESTA (ed.), *Diccionario de la música española e hispanoamericana*, vol. 5, Madrid, Sociedad General de Autores y Editores, 2000, p. 215.

BIBLIOGRAFIA

- ANGLÈS, Higiní (ed.). *Johannis Pujol (1573?-1626): In alma Cathedrali Barcinonensi cantus magistri*. A: *Opera omnia*. Vol. I. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 1926.
- ANGLÈS, Higiní (transcr.). *Cristóbal de Morales: Opera omnia*. Vol. VII. Roma: CSIC, 1964. (Monumentos de la Música Española; XXIV)
- BALDELLÓ, Francesc de P. *La música en Barcelona: Noticias históricas*. Barcelona: Librería Dalmau, 1943.
- «La música en la Basílica de Santa Maria del Mar». *Anuario Musical* [Barcelona], núm. 17 (1962).
- BONASTRE, Francesc (transcr.). *Pere Riquet: Missa Susanne un jour*. Tarragona: Institut d'Estudis Tarraconenses Ramon Berenguer IV, 1982. (Quaderns de Música; 1)
- BONASTRE, Francesc; GREGORI, Josep M. *Fons de l'església parroquial de Sant Pere i Sant Pau de Canet de Mar*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, 2009. (Inventaris dels Fons Musicals de Catalunya; 2)
- BRIQUET, Charles Moïse. *Les filigranes: Dictionnaire historique des marques de papier*. Leipzig: Hiersemann, 1923.
- CABRÉ I CERCÓS, Bernat. «Solsona: un arxiu musical inèdit». *Butlletí de la Societat Catalana de Musicologia*, vol. IV (1997), p. 197-200.
- CASARES, Emilio; LÓPEZ-CALO, José; FERNÁNDEZ CUESTA, Ismael (ed.). *Diccionario de la música española e hispanoamericana*. Madrid: Sociedad General de Autores y Editores, 2000.
- CAZURRA, Anna. «Fontseca, Pedro Egidio». A: CASARES, Emilio; LÓPEZ-CALO, José; FERNÁNDEZ CUESTA, Ismael (ed.). *Diccionario de la música española e hispanoamericana*. Vol. 5. Madrid: Sociedad General de Autores y Editores, 2000, p. 215.
- GREGORI I CIFRÉ, Josep M. *La música del Renaixement a la catedral de Barcelona, 1450-1580*. Tesi doctoral. Barcelona: UAB, 1986.
- «La nissaga dels organistes Vila i les famílies Vila, Alberch, Ferran i Ferrament de la ciutat de Vic al segle XVI». *Recerca Musicològica* [Barcelona], núm. VI-VII (1986-1987), p. 49-76.
- «Els inventaris dels Fons Musicals de Catalunya, el projecte de la UAB per a la recuperació del patrimoni musical». A: *2n Congrés Internacional de Música a Catalunya*. Barcelona: DINSIC, 2012, p. 621-625.
- «Fondos Musicales en Catalunya: el proyecto IFMuC de la Universitat Autònoma de Barcelona para la recuperación del patrimonio musical catalán». A: NAGORE, María; SÁNCHEZ, Víctor (ed.). *Allegro cum laude: Estudios musicológicos en homenaje a Emilio Casares*. Madrid: ICCMU, 2014, p. 581-588.
- «Catalonia project report». *Early Music*, vol. 43 (2015), p. 367-368.
- HAM, Martin. «Worklist». A: *Cristóbal de Morales: Sources, influences, reception*. Ed. per Owen Rees i Bernadette Nelson. Woodbridge, Suffolk: Boydell, 2007, p. 297-393.
- PASSOLA I PALMADA, Josep M. «La caixa de dipòsits de la sagristia de la seu de Vic». *Ausa* [Vic: Patronat d'Estudis Ausonencs], vol. 11, núm. 110-111 (1984), p. 233-238.
- PAVIA I SIMÓ, Josep. «La música a la parròquia de Sant Just i Sant Pastor de Barcelona durant el segle XVII». *Anuario Musical*, núm. 48 (1993), p. 103-142.

- PEDRELL, Felip. *Catàlech de la Biblioteca Musical de la Diputació de Barcelona*. Vilanova i la Geltrú: Oliva Imp., 1909. 2 v.
- ROVIRA ALCARAZ, Pilar. *El manuscrit musical M608 de la Biblioteca de Catalunya: Estudi i transcripció*. Treball d'investigació dels cursos de doctorat. Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Lletres. Departament d'Art, 1991. [Inèdit]
- RUBIO, Samuel: «XVII responsorios del Triduo Sacro por un autor español desconocido del siglo XVI». *Suplemento Polifónico de Tesoro Sacro Musical* [Madrid], núm. 33 (1952). — *Catálogo del archivo de música del monasterio de San Lorenzo el Real de El Escorial*. Cuenca: Instituto de Música Religiosa, 1976.
- VALLS I SUBIRÀ, Oriol. *El papel y sus filigranas en Catalunya*. Amsterdam: The Paper Publications Society (Labarre Foundation), 1970.